

โครงการพันธกิจสัมพันธ์ แก้ไขปัญหาความยากจน และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในชนบท

“มันชายแดน”

โครงการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิต
ของประชาชน หมู่ที่ 1 ตำบลคลองน้ำใส อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
สนับสนุนโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บ้านคลองน้ำใส
หมู่ ๑ ตำบลคลองน้ำใส อำเภออรัญประเทศ, จังหวัดสระแก้ว

“ประเพณีลือเรื่อง
งามคู่เมืองสองปราสาท
ชมตลาดชาวไทญ้อ
ศาลเจ้าพ่อทรงศักดิ์สิทธิ์
วิถีชีวิตแบบพอเพียง”

ผู้รับผิดชอบโครงการ อาจารย์ชนัญชิตา อรุณแข และคณะ
วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

มันชายแดน

ที่มาและความสำคัญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นมหาวิทยาลัยที่พระราชาประสงคิให้เป็นมหาวิทยาลัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏพ.ศ.2547 มาตรา 7 ที่ระบุให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเสริมพลังปัญญาของแผ่นดิน ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์เพื่อยกคุณภาพมาตรฐานมหาวิทยาลัยราชภัฏสู่คุณภาพเป็นเลิศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตสู่สังคมปฏิบัติอย่างมีอาชีพการยกคุณภาพมาตรฐานชีวิตของชุมชนท้องถิ่นและพื้นที่ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนพร้อมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนางานพันธกิจสัมพันธ์ และถ่ายทอด เผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงได้จัดทำโครงการสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติเพื่อร่วมกันศึกษาแก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น เสริมพลังให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้คนในชุมชนสามารถบริหารจัดการชีวิตตนเองได้อย่างสมดุลและมีความเหมาะสม สามารถดำรงชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น เพิ่มคุณค่าและมูลค่า เสริมเศรษฐกิจฐานรากในชุมชนให้มีความเข้มแข็งมั่นคงนำไปสู่การพึ่งพาตนเองและช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนได้อย่างยั่งยืนส่งผลให้ชุมชนหมู่บ้านมีคุณภาพชีวิตและรายได้ที่เพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ทักษะด้านพัฒนาอาชีพและต่อยอดอาชีพให้แก่กลุ่มเป้าหมาย
2. เพื่อพัฒนาอาชีพให้กับครัวเรือนที่เป็นเป้าหมาย
3. เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนที่เป็นเป้าหมาย
4. เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนนำวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

กลุ่มเป้าหมาย

ครัวเรือนเป้าหมาย	จำนวน 7 คน
กรรมการชุมชนและกลุ่มผู้สนใจ	จำนวน 8 คน
อาจารย์	จำนวน 4 คน
รวม	19 คน

ผู้รับผิดชอบโครงการ อาจารย์ชนัญชิตา อรุณแข และคณะ

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

การดำเนินโครงการ

วันที่ 19 - 20 ธันวาคม 2561 เข้าพบเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้ำใส ที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้ำใสเพื่อสร้างความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานเก็บข้อมูลคนในชุมชน

วันที่ 8 - 9 มกราคม 2562 เข้าพบผู้นำชุมชนผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ชาวบ้านของหมู่ที่ 1 ต.คลองน้ำใส เพื่อสร้างความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานเก็บข้อมูลคนในชุมชน การใช้เครื่องมือศึกษาชุมชน เช่น โองชีวิต ปฏิทินอาชีพ แผนที่เดินดิน วิเคราะห์ข้อมูลด้านรายได้ครัวเรือน กิจกรรมสัมภาษณ์ชาวบ้าน

วันที่ 11 - 12 พฤษภาคม 2562 เข้าพบสมาชิกครัวเรือนเป้าหมาย กรรมการหมู่บ้าน ที่ศาลาประชาคมหมู่ 1 ขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้ำใส เพื่อประชุมทำความเข้าใจร่วมกันในการสร้างแรงบันดาลใจและตรวจสอบความมุ่งมั่น

วันที่ 25 - 26 พฤษภาคม 2562 เข้าพบสมาชิกครัวเรือนเป้าหมาย กรรมการหมู่บ้าน ที่ศาลาประชาคมหมู่ 1 ขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้ำใส เพื่ออบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำบัญชีครัวเรือนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

วันที่ 1 - 2 มิถุนายน 2562 เพื่ออบรมเรื่องพัฒนาผลิตภัณฑ์มันเห็บแปรรูปปฏิบัติการนำมันชนิดต่างๆมาแปรรูปเป็นมันทอดและสอนวิธีการทำข้าวเกรียบ จากมันเมล็ดหรือมันต่อเผือก ต่อยอดพัฒนาเป็นรสชาติต่างๆ พร้อมทั้งใส่บรรจุภัณฑ์ที่ทางคณะกรรมการดำเนินงานได้จัดทำเตรียมไว้

วันที่ 15 - 16 มิถุนายน 2562 เข้าพบสมาชิกครัวเรือนเป้าหมาย กรรมการหมู่บ้าน ที่ศาลาประชาคมหมู่ 1 ขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้ำใส เพื่อตรวจเยี่ยม ติดตามผล ลงพื้นที่สำรวจร้านค้าและสถานที่สำคัญที่ทางสมาชิกครัวเรือนเป้าหมายนำผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปไปวางจำหน่าย

ผลการดำเนินงาน

ก่อนที่จะมีการรวมกลุ่มมันขายแดนนั้น กลุ่มเป้าหมายรายได้เฉลี่ยของกลุ่มเป้าหมายจากการเย็บผ้าไหลขาย 900 บาทต่อเดือน หลังจากที่มีการรวมกลุ่มมันขายแดน กลุ่มเป้าหมายมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น คือ 1,167 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 29.67

โครงการพันธกิจสัมพันธ์ แก้ไขปัญหาความยากจน และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในชนบท

ผลสำเร็จของโครงการ

1. มีการจัดตั้งกลุ่มมันชายแดน
2. คริวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.67
3. สมาชิกของกลุ่มเกิดความรักความสามัคคีกันในชุมชน

“ปัญหาหลักๆ ของพื้นที่เราก็คือปัญหาความยากจน ด้วยพื้นที่แห้งแล้ง ฝนน้อย ชาวบ้านส่วนใหญ่ก็ทำนา แต่ทำได้ปีละครั้ง ชาวบ้านส่วนใหญ่ก็เป็นชาวบ้านสูงอายุ รอเงินเดือนจากลูกหลานที่ไปทำงานนอกตัวจังหวัด บางทีก็ไม่พอกินทำให้เป็นหนี้เป็นสิน ดีใจครับที่มหาวิทยาลัยลงมาพื้นที่ สอบถามการเป็นหนี้สิน แล้วจะหาอาชีพอื่นเพื่อเพิ่มรายได้เสริมให้กับชาวบ้าน ชาวบ้านส่วนใหญ่ก็มีเวลาว่างพอที่จะทำได้ยังไงก็ขอขอบคุณทางมหาวิทยาลัยล่วงหน้าไว้เลยครับและอยากให้มีโครงการแบบนี้ลงมาอย่างต่อเนื่องจะได้แก้ปัญหาหนี้สินชาวบ้าน ชาวบ้านทุกคนก็หวังให้ มันชายแดน เป็นอาชีพเสริมต่อไปกลายเป็นอาชีพหลัก”

นายอาทิตย์ พยาวังผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 1 ตำบลคลองน้ำใส อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

“ขอขอบคุณทีมอาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัด ปทุมธานี ลงพื้นที่มาฝึกปฏิบัติ ทำมันแปรรูป ซึ่งมันเป็นวัตถุดิบในชุมชนของเราจึงมีการรวมกลุ่มพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างรายได้ในการทำมันทอด ข้าวเกรียบจากมันแต่ยังต้องฝึกฝนกันอีกเพราะไม่มีประสบการณ์ด้านการแปรรูปมันมาก่อน”

นายศรายุทธ กันหาสูงเนิน
หัวหน้ากลุ่ม มันชายแดน

“ดีใจที่มีโครงการนี้ขึ้นมา จะได้ช่วยเสริมรายได้ เพราะอยู่ว่างๆ หลายเดือนทำอะไรได้ปีละครั้ง ถ้าทำสำเร็จก็จะชวนพี่น้อง ที่มีรายได้ได้น้อยๆ มาช่วยทำเพิ่มอีก”

ป้าสวย ชาวบ้านคลองน้ำใส หมู่ 1
ตำบลคลองน้ำใส อำเภอรัญประเทศ
จังหวัดสระแก้ว

โครงการที่มหาลัยเข้ามาชุมชน คิดว่าดีแต่อยากให้ทำต่อเนื่อง เพราะตอนนี้เป็นหนี้สิน ถ้ามีรายได้จากทางอื่น ก็จะดีมาก ตอนนี้รายได้มาจากทำนา ทำได้ปีละครั้ง แค่ 4 เดือน ถ้ามีรายได้อื่นเข้ามาจะช่วยให้มีเงินใช้จ่ายตอนที่ไม่ได้ทำนาเรากินใช้ทุกวัน แต่มีรายได้แค่ปีละครั้ง ถ้าทำก็จะรวมกลุ่มกันทำ ช่วงที่ฝนไม่ตกเคยปลูกข้าวโพดแต่ขาดทุนเพราะมีค่าปุ๋ยเยอะ เดี่ยวนี้ทำนา ก็ต้องจ้างแล้ว จ้างรถไถ จ้างคนงานเขมร ทำแล้วไม่ค่อยคุ้มไม่เหมือนเมื่อก่อนที่มีควายเป็นของตัวเอง ถ้าได้ทำแปรรูปมัน ก็ดีนะ มีมันอยู่ทั่วไป ไม่ต้องปลูกใหม่ ไม่ต้องรดน้ำ ดูแล มันขึ้นง่าย ปกติไปซุดมาก็เอามาทำแค้แกงบวชไปวัด ถ้าเอามาแปรรูปทำอย่างอื่นก็ดี มันเคี้ยวหนึ่งก็ใหญ่มาก เน่ายากมาก ซุดออกมาไว้ได้ไม่เน่า โครงการเข้ามาสอนก็แปรรูปเป็นอย่างอื่นได้เยอะไม่ต้องทำแค้แกงบวช พอทำแปรรูปแล้วเอาใส่ถุงสวยๆก็น่าจะเอาไปขายได้ น่าสนใจดี”

ชาวบ้านคลองน้ำใส หมู่ 1 ตำบลคลองน้ำใส อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

